

Sivistysvaliokunta
Eduskunta
siv@eduskunta.fi

Asia HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 <https://www.eduskunta.fi/pdf/HE+99/2025>
Viite Lausuntopyyntö sähköpostilla 30.lokakuuta 2025
Lausunto 8.10.2025

Suomen Filmikamari ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen talousarvioesityksestä vuodelle 2026.

Hallitus esittää ensi vuoden budjetissa 5,5 miljoonan euron leikkausta Elokuväsäätiön tuotantotukiin – rahoitukseen, jonka varassa kotimaiset elokuvat tehdään.

On laajasti tiedossa, että hallituksen esittämä leikkaus on seurausta tahattomasta virheestä budjettineuvotteluissa. Nyt eduskunnan tärkeänä tehtävänä on korjata tilanne ja varmistaa, että suomalaisen elokuva-alan rahoitus säilyy kestävällä tasolla.

Mikäli virhettä ei korjata, se heikentää vakavasti kansalaisten luottamusta poliittisen päätöksenteon oikeudenmukaisuuteen ja järjestelmän kykyyn tunnistaa ja oikaista omat virheensä.

Jos leikkaus toteutuu, se olisi historiallisen dramaattinen: valtio heikentäisi vakavasti yhdessä ainoassa budjetissa kokonaisen kulttuurialan toimintaedellytyksiä.

Leikkaus on peruttava.

Vaikutukset elokuvatuotantoon ja valtion tuloihin

Kaikkien laskelmien mukaan jokainen Suomen elokuväsäätiön kautta jaettu tukieuro pitkälle fiktioelokuvalle tuottaa valtiolle ja yhteiskunnalle vähintään saman verran takaisin – usein jopa kaksinkertaisesti. *Toisin sanoen leikkaus ei ole säästö, vaan leikkaus supistaa Suomen valtion tuloja.*

Elokuväsäätiön tuotantotuki on avainrahoitusta, joka kattaa keskimäärin vain noin 30 prosenttia elokuvan kokonaisbudjetista. Juuri tämä avainrahoitus mahdollistaa loput 70 prosenttia rahoituksesta – pääosin kansainvälisiltä ja yksityisiltä tahoilta. Esimerkiksi *kotimaiset elokuvailevittäjät investoivat vuosittain elokuvien tekemiseen noin 5 miljoonaa euroa: eivät investoi jatkossa, jos elokuvien määrä laskee.*

Leikkaukset eivät siis säästä, vaan menetämme leikkauksen moninkertaisesti: *jokainen leikattu tukieuro supistaa yksityisiä investointeja, ulkomaisia investointeja, vientiä, työpaikkoja ja verotuloja.*

Vaikutukset elokuvateattereihin ja valtion tuloihin

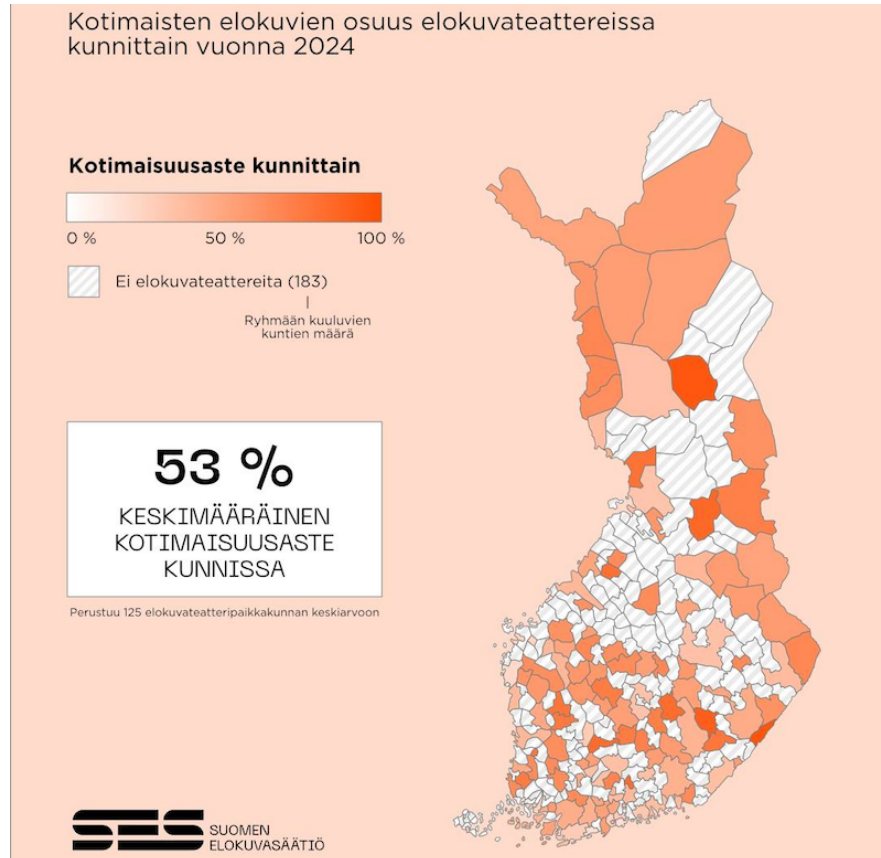
Kotimaisella elokuvalla on Suomessa poikkeuksellisen vahva yleisösuhde. Kotimaisten elokuvien osuus kaikista elokuvateatterikäynneistä on pysynyt jo yli vuosikymmenen ajan noin 30 prosentissa. Kahden miljoonan katsojan raja on ylittynyt kotimaisilla elokuvilla viisi kertaa viimeisen kymmenen vuoden aikana – ja myös vuosi 2025 näyttää suuntaavan samaan.

Viime vuonna (2024) Suomen 137 elokuvateatteripaikkakunnasta oli 95 kotimaisen elokuvan katsojaosuus yli 40 %. Mitä pienempi paikkakunta on, sitä suurempi on kotimaisen elokuvan osuus ja merkitys elokuvateatterin toiminnalle.

Jos leikkaus toteutuu ja kotimaisten elokuvien määrä esimerkiksi puolittuu, arviolta jopa 50 elokuvateatteria on vaarassa lopettaa toimintansa. Se olisi vakava isku sekä elokuvateatterialan taloudelle että alueelliselle kulttuuritarjonnalle kautta maan.

Elokuvateattereiden vuosittainen liikevaihto on noin 150 miljoonaa euroa, josta kaksi kolmasosaa muodostuu lipputuloista ja kolmasosa oheismyynnistä, valkokangasmaiennasta sekä tilavuokrauksesta tapahtumille.

Kotimaisten elokuvien tarjonnan väheneminen johtaisi lipputulojen merkittävään laskuun kaikissa Suomen elokuvateattereissa – ja samalla asiakasmääristä riippuvan muun liiketoiminnan supistumiseen.

Kuvalähde: Suomen elokuvasäätiö

Elokuvasäätiön rahoitus viimeisen 10 vuoden aikana

Elokuvasäätiön tukivarat ovat jääneet jälkeen kustannustason noususta, eikä valtio ole reagoinut elokuva-alan todellisuuteen. Samalla muun muassa elokuvateattereissa kasvaa huolestuttava uudistusvelka – kymmenen vuotta sitten digitoitu esitystekniikka on nyt tulossa tiensä päähän.

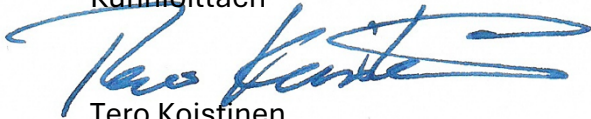
Koska tukivaroja ei ole sidottu indeksiin, inflaatio on kymmenessä vuodessa syönyt Elokuvasäätiön tukien ostovoimaa 6,7 miljoonalla eurolla. Viime vuosien leikkaukset ovat pienentäneet rahoitusta lisäksi kolmella miljoonalla, ja nyt hallitus esittää lisäksi 5,5 miljoonan euron uutta leikkausta.

Yhteensä tämä tarkoittaisi, että elokuva-alan rahoitus olisi kymmenessä vuodessa romahtanut yli 15 miljoonalla eurolla – aikana, jolloin kaikki naapurimaat ovat lisänneet panostuksiaan.

Pohjoismaat ja Baltian maat ovat todellakin tehneet päinvastoin: ne ovat lisänneet tukea ja nähneet elokuvan kulttuurisena ja taloudellisena investointina. Jos leikkaus toteutuu, *Suomi olisi ainoa maa alueellaan, joka heikentää omaa elokuva-alaansa – ja samalla sen vientiä, työpaikkoja ja kulttuurista näkyvyyttä.*

Eduskunnan tehtävä on nyt ratkaiseva: päätöksellä ei pelkästään korjata budjettivirhettä, vaan turvataan suomalaisen elokuvan tulevaisuus ja sen tuottamat kulttuuriset ja taloudelliset hyödyt koko maalle.

Kunnioittaen

Tero Koistinen

toimitusjohtaja, Suomen Filmikamari ry

Suomen Filmikamari ry on elokuva-alan keskusjärjestö, jonka jäseniä ovat Suomen elokuvateatteriliitto – SEOL ry sekä Suomen elokuvatoimistojen liitto ry.

Suomessa on 195 elokuvateatteria, joissa on 389 salia. Teattereita on 137 paikkakunnalla, aina Hangosta Ivaloon.

Elokuvatoimistojen liiton 23 jäsenyritystä ja yhteisöä tuo vuosittain elokuvateattereihin yli 250 elokuvaa ja rahoittaa kotimaisen elokuvan tekemistä miljoonilla euroilla.